

Шифра ученика: |

Укупан број бодова: |

Szerb Köztársaság

OKTATÁSI, TUDOMÁNYÜGYI ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM
OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI MINŐSÉGELLENŐRZŐ INTÉZET

FELVÉTELI TESZT

MAGYAR NYELVBŐL

a 2020/2021-es tanévre
a tehetséggondozó nyelvi gimnáziumok és tagozatok részére

A teszt kitöltésének használati útmutatója:

- A felvételi vizsga **120 percig** tart.
- A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
- Tollal dolgozz, ne ceruzával, és ha javítasz, azt egyértelműen tedd! A felvételi vizsga során ceruzát, hegyezőt, törőgumit és papírt használhatsz.
- Amennyiben előbb külön papírra írod a fogalmazást, másold át tollal a teszt megfelelő helyére! A piszkozatot a teszttel együtt add át!
- A ceruzával írt válaszokat és az aláhúzásokat nem fogadjuk el.
- Amennyiben korábban befejezed a munkád, add át a tesztet, és csendben távozz!

Az elérhető pontok száma **120 pont**.

A helyesírási hibák miatt levonható pontok száma: **4 pont**

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. MNY.2.4.6. Írd a megfelelő számot a meghatározás és idézet mellé!

1.	metafora	Olyan költő kép, melyben két dolgot összehasonlítunk valamilyen közös tulajdonság vagy hangulati hasonlóság alapján.	„Borzongva isszuk a hús őszi holdfényt...” (Kosztolányi Dezső: <i>Őszi koncert</i>)
2.	megszemélyesítés	Különböző érzékterületről származó jelentések egymás mellé rendelésével jön létre.	„Lázás az ily szűk út, mint testben kék erek...” (Babits Mihály: <i>Itália</i>)
3.	hasonlat	Tárgyak, fogalmak felruházása emberi tulajdonságokkal.	„Mikorra a patak vize tüköré lett, Melybe ezer csillag ragyogása nézett” (Petőfi Sándor: <i>János vitéz</i>)
4.	szinesztézia	Összevont hasonlat. Két fogalmat azonosítunk egymással valamilyen közös tartalmi tulajdonság alapján.	„Száll a dal, a jegenyék közt motoz, a hold magasan jár...” (Szabó Magda: <i>Danaidák</i>)

4 pont (1+1+1+1)

2. MNY.1.4.6. Emelj ki Lackfi János alábbi versrészletéből 2 szóképet! Írd be a táblázatba a szókép nevét és a kiemelt példát!

*Elemi katasztrófa vagyok
Lángszóró tekintetem nyomán
sisteregve olvad, párolog el a hó,
üszkösen ropogva dőlnek ki a törzsek,
röptükben sülnek meg a madarak
Eszelősen vágtaznak a felhők,
zseblámpaként villogva... (Lackfi János: Katasztrófa)*

<i>A szókép neve</i>	<i>Példa a versből</i>

6 pont (3+3)

3. MNY.2.4.2. Kik ők, honnan ismerjük őket? Írd a szereplő neve mellé a szerző nevét és a mű címét!

Kukorica Jancsi

Toldi György

Nemecsek Ernő

Dalos Eszti

Kőmíves Kelemenné

Berzsián

6 pont (6x1)

4. MNY. 3.1.6. Válassz ki egyet Weöres Sándor idézett *Egysoros versei* közül, és értelmezd a verset 8–10 mondatban!

„Hiány teste árnyék.”

„Fény a lámpában, lámpa a fényben.”

„Tigrissel alszunk.”

„A mindenség a szemedben fészkel.”

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

7 pont

5. MNY.1.4.1. a) Az alábbi írók, költők között van egy kakukktojás. Melyikük az, és miért?

Tolnai Ottó, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor, Németh István, Gion Nándor

Válasz:

Súgó: gondolj a szülőhelyeikre!

b) Rendelj a műcímekhez egy-egy nevet!

Az utolsó nomád pulijai: _____

János vitéz: _____

Aranysárkány: _____

Virágos katona: _____

Nem hangzott hasonló édes hang: _____

8 pont (3+5)

6. MNY. 3.1.1. Az időjáték alapján hasonlítsd össze a két művet!

Megtörténik-e ténylegesen az időutazás?

Ha igen, hogyan értelmezed? Fejtsd ki néhány mondatban!

Falcsik Mari

viszsaút

nézd meg a rizst
megpuhult-e már
mondta anyám
én meg hogy jó megyek
este hét volt
már úgy a hetvenes évek vége felé
jártunk
ezt a kosarat
folytatta
át kell vinni a Takács-házba
mire azt feleltem jó vigyük
láttam mekkorát léptünk:
ez már a negyvenes évek
majd a harmincasokba pottyanva
szólalt meg újra:
Tóth tanítónő legyen szíves
itt a lecke
erre csak hallgattam
ő is
aztán mielőtt elaludt
még visszaszólt
a húszas évek homályából:
óvónéni kérem
én készen vagyok
azon az éjjelen
békés álma volt
mint egy csecsemőnek
az utolsó ilyen

Julio Cortázar

Az üldöző (részlet)

(....)

- No, Bruno, ha mindezt részletesen elmesélném, amit láttam és hallottam, tovább tartana két percnél, nem?
- Egy jó negyedóra is beletelne, ha mindezt elmesélnéd – feleltem nevetve.
- Egy jó negyedóra is beletelne, mi, Bruno? Akkor most azt mondd meg nekem, hogy lehet az, hogy hirtelen érzem, megáll a metró, otthagynom a muteromat, és látom, hogy a Saint-Germain-des-Prés-nél vagyunk, ami pontosan másfél percre van az Odeontól. Alig másfél perc a te időd szerint és D. ideje szerint, és a metróé

szerint..., meg az én órám szerint, a pokolba velük. Akkor, hogy lehet Bruno, hogy egy negyedórát gondolkoztam, mi? Hogy lehet negyedórát gondolkozni másfél perc alatt? És megismétlődik azóta is, most már mindenütt megtörténik velem. De csakis a metrón tudom megfigyelni – folytatja ravaszul –, mert mikor metrón utazok, úgy érzem magam, mintha egy órába volnék bezárva. Az állomások, a percek, érted, mármint a ti időtök, a most szerint, de én tudom, hogy más idő is van, és csak gondolkozok, gondolkozok....

8 pont

7. MNY. 3.1.2. Mi jellemzi az alábbi műfajokat? Írd a megfelelő számot a meghatározás mellé!

1.	elbeszélő költemény	Ünnepélyes, emelkedett hangnemű költemény.
2.	dal	Tárgya és alkalma valamely istenség, esetleg elvont eszme, természeti erő vagy isteni tulajdonságokkal felruházott ember dicsérete.
3.	ballada	Verses epikai műfaj, a magyar irodalomban a romantika korában lett népszerű.
4.	óda	Rövid terjedelmű, erősen ritmusos, közvetlen érzelmet kifejező.
5.	himnusz	Cselekménye sűrített, a lényegét emeli ki, előadásmódja szaggatott, az embereket kiélezett lelkiállapotban ábrázolja.

5 pont (5x1)

8. MNY. 3.4.5. Határozd meg a következő fogalmakat! Gondolj a tanult lírai, epikai és drámai műfajokra!

monológ: -----

rím: -----

virágének: -----

balladai homály: -----

4 pont (4x1)

9. MNY. 3.1.4. a) Jellemezd valamely általad olvasott házi olvasmány egyik szereplőjét egyes szám, harmadik személyben!

Súgó: Írásod 5–8 mondatból álljon!

b) Képzeld el, hogy ez a szereplő ma él, és Instagram sztorit írsz róla! Tegyél fel neki két konkrét kérdést! Melyek lennének ezek a kérdések?

Súgó: Vigyázz, hogy ne általános kérdéseket tegyél fel, hanem olyasmit, amit csak ennek a szereplőnek lehet feltenni! Részabott, személyes, egyedi kérdések legyenek!

6 pont (3+3)

10. MNY.1.4.4. Nevezd meg az alábbi versrészletek rímképletét!

a) Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam:
Hagyja a dagadt ruhát másra!
Engem vigyen föl a padlásra! (József Attila: *Mama*)
Megoldás: _____

b) Ki szívben jó, ki lélekben nemes volt,
Ki életszomját el nem égeté,
Kit gög, mohó vágy el nem varázsolt,
Földön honát csak olyan lelheté. (Vörösmarty Mihály: *A merengőhöz*)
Megoldás: _____

c) Hajdanában, amikor még
Így beszélt a magyar ember:
Ha per, úgymond, hadd legyen per!
(Ami nem volt éppen oly rég.) (Arany János: *A fülemüle*)
Megoldás: _____

Súgó: ha csak a képletet írod, az is elfogadható.

6 pont (3x2)

11. MNY.2.3.3. Olvasd el figyelmesen újra az alábbi versrészletet, majd írd ki az igeneveket, és nevezd meg a fajtájukat is!

Elemi katasztrófa vagyok
Lángszóró tekintetem nyomán
sisteregve olvad, párolog el a hó,
üszkösen ropogva dőlnek ki a törzsek,
röptükben sülnék meg a madarak
Eszelősen vágtaznak a felhők,
zseblámpaként villogva... (Lackfi János)

.....

.....

.....

6 pont

12. MNY.1.3.10. Írd ki az alábbi mondatból a megadott mondatrészeket!

Lángszóró tekintetem nyomán sisteregve olvad el a hó.

A) állítmány:

B) alany:

C) minőségjelző:

D) módhatározó:

8 pont (4x2)

13. MNY. 3.3.16. Egy ifjúsági regényből idézzük az egyik szereplő megszólalását a kiejtést követő írásmóddal. Másold át a vonalra a szöveget a mai köznyelv szabályai alapján! Kövesd a helyesírási szabályokat!

*„Minek ált meg? Beles azon a nyitott ajtón, fordíttya vissza a fejit, ojan vót, mintha ráfoktak
vóna egy puskát.”*

6 pont

14. MNY. 3.3.3. Keress egy-egy példát a kijavított szöveg szavai közül a megadott mássalhangzó-törvényekre!

mássalhangzó-törvény	példa a javított szövegből
a) részleges hasonulás	
b) összeolvadás	
c) rövidülés	

6 pont (3x2)

15. MNY.3.3.13. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Pálcika azt hallotta, kiáltoznak utána. Milyen furcsán kiáltoztak! Szuszogva, morogva, nagyokat nyögve tették. Nahát, így is lehet kiabálni. Pálcika meresztgette a szemét, nézett erre, nézett arra, meg amarra is, és végül csak megpillantott a zizegő avarban egy fekete kis jószágot. (Darvasi László)

a) Határozd meg pontosan az alábbi mondat tagmondatai közötti viszonyt! (ilyen módon: jelzői alárendelő, kapcsolatos mellérendelő stb.)

Pálcika azt hallotta, kiáltoznak utána.

.....

b) Melyik a fenti mondat két tagmondata közül a főmondat?

Húzd alá a helyes választ!

az első tagmondat

a második tagmondat

4 pont: a) 1+1 pont; b) 2 pont

16. MNY. 2.3.3. Határozd meg az alábbi mondat kiemelt szavainak szófaji és mondatrészi szerepét!

*Pálcika azután **megpillantott** a **zizegő** avarban egy fekete **kis** jószágot.*

	szófaja	mondatrészi szerepe
zizegő		
avarban		
kis		

6 pont

17. MNY.3.3.7. Bontsd elemeire az alábbi szavakat a tanult módon (1–szótő, 2–képző, 3–jel, 4–rag), majd írd be a hozzá tartozó képlet betűjelét a középső oszlopba!

1 . n a g y o k a t		A. szótő + képző + jel
2 . k i á l t o z n a k		B. szótő + jel
3 . h a l l g a t o t t		C. szótő + jel + rag
4 . n é z e t t		D. szótő + képző + rag

6 pont

18. MNY.3.3.11. Párosítsd a szólásokat a hozzájuk tartozó 2 jelentéssel! Minden szóláshoz két jelentés kapcsolható. Írd be a felsorolt jelentések betűjeleit a megfelelő oszlopba! Vigyázz, minden betűjelet (jelentést) csak egyszer használhatsz fel!

A szólások	A két megfelelő jelentés betűjele	
	1. jelentés	2. jelentés
<i>Ami a szívéen, az a száján.</i>		
<i>Megalszik a tej a szájában.</i>		
<i>A fogához veri a garast.</i>		

A lehetséges jelentések:

- A. ravasz
- B. fukar
- C. szókimondó
- D. bamba
- E. lassú
- F. őszinte
- G. fösvény
- H. jószívű

6 pont

19. MNY.3.2.5. Melyik írásmód a helyes?

Írj középre:

1-est, ha az első, 2-est, ha a második, X-et, ha mindkét alak helyes!

kiált		kiállt
muszály		muszáj
elől		elől
l.-én		l-jén, l-én
le-ge-lő		leg-e-lő
meg fogja tanulni		megfogja tanulni

8 pont

20. MNY.3.3.10. A megadott név elemeiből (KOSZTOLÁNYI) alkoss új szavakat – két igét és két főnevet!

A betűk sorrendjén nem változtathatsz!

Súgó: A LEMEZ szóból így alkothatunk → főnevet: MEZ, → igekötőt: LE, → névmást: EZ;

a VÖRÖSMARTY névből főnevet: VÖRÖS, igét: MAR, névmást: TY (kiejtve: TI)

KOSZTOLÁNYI

IGE 1:.....

IGE 2:

FŐNÉV 1:

FŐNÉV 2:

4 pont (4x1)

Bizottság:

1. _____

2. _____

3. _____

Ellenőrizte:

4. _____

Iskola	
Helység	
A tanuló vezeté- és utóneve	